

GHIDUL FORMATORILOR

privind bancnotele și monedele euro

INTRODUCERE	3
BANCNOTELE EURO	
Caracteristici generale	5
Principalele elemente de siguranță	7
Elemente de siguranță suplimentare	12
MONEDELE EURO	
Caracteristici generale și elemente de siguranță	14
BANCNOTE SUSPECTE ȘI DETERIORATE	
Măsuri luate de BCE și de băncile centrale naționale	16
Repunerea în circulație a bancnotelor de către agenții profesioniști care operează cu numerar ..	17
Cum acționați în cazul în care intrați în posesia unei bancnote suspecte?	18
Ce faceți cu bancnotele deteriorate sau uzate?	19
TIPĂRIREA BANCNOTELOR	20
DATE DE CONTACT	22

INTRODUCERE

Euro este moneda unică pentru mai multe state din Uniunea Europeană, care formează împreună zona euro. Peste 300 de milioane de persoane din zona euro utilizează monedele și bancnotele euro pentru efectuarea plăților în numerar. Mai mult, în ceea ce privește valoarea, între 10% și 20% dintre

bancnotele euro aflate în circulație sunt utilizate în afara zonei euro. În mod inevitabil, importanța monedei și dimensiunea internațională a acesteia o fac atractivă pentru falsificatori. Deși pericolul contrafacerii este limitat datorită elementelor de siguranță ultramoderne, care protejează bancnotele euro și permit diferențierea cu ușurință a acestora de cele contrafăcute, o atitudine vigilentă este totuși necesară. Pentru a descuraja contrafacerea, agenții profesioniști care operează cu numerar din sectorul bancar, societăți de vânzare cu amănuntul, restaurante și alte întreprinderi, unde volumele de numerar sunt importante, trebuie să se familiarizeze cu monedele și bancnotele euro.

Prezentul ghid a fost redactat pentru formatorii acestor agenți care operează cu numerar și oferă informații esențiale privind grafica și elementele de siguranță ale monedelor și bancnotelor euro. CD-ROM-ul atașat conține o prezentare în *PowerPoint*, care poate fi adaptată nevoilor auditoriului, precum și o prezentare interactivă a elementelor de siguranță ale bancnotelor. Ambele aplicații pot fi utilizate în cadrul sesiunilor de formare sau pot fi încărcate pe intranetul companiei dumneavoastră.

De asemenea, ghidul cuprinde informații privind verificarea calității bancnotelor euro de către agenți înainte de a le repune în circulație. Bancnotele de calitate inferioară – de exemplu, cele murdare – ar trebui mai degrabă depuse la o bancă locală sau direct la banca centrală națională decât repuse în circulație, verificarea elementelor de siguranță ale bancnotelor curate fiind mai ușor de realizat. Ghidul oferă totodată câteva indicații utile cu privire la modul de abordare a clienților care efectuează plăți cu bancnote suspecte.

Cunoștințele pe care le transmiteți în calitate de formator aduc o contribuție semnificativă la prevenirea contrafacerii și la menținerea nivelului ridicat al încrederii de care se bucură euro.

Mai multe informații privind bancnotele și monedele euro pot fi obținute de la Banca Centrală Europeană sau de la banca centrală națională din țara dumneavoastră. Datele de contact sunt disponibile la paginile 22 și 23 din prezentul ghid.

Stil arhitectural: clasic

120 mm x 62 mm, gri

Stil arhitectural: romanic

127 mm x 67 mm, roșu

Stil arhitectural: gotic

133 mm x 72 mm, albastru

Stil arhitectural: renaștist

140 mm x 77 mm, portocaliu

Stil arhitectural: baroc și rococo

147 mm x 82 mm, verde

Stil arhitectural: arhitectura în oțel și sticlă

153 mm x 82 mm, galben-marونیu

Stil arhitectural: arhitectura modernă a secolului XX

160 mm x 82 mm, violet

BANCNOTELE EURO

Caracteristici generale

CONCEPȚIA GRAFICĂ

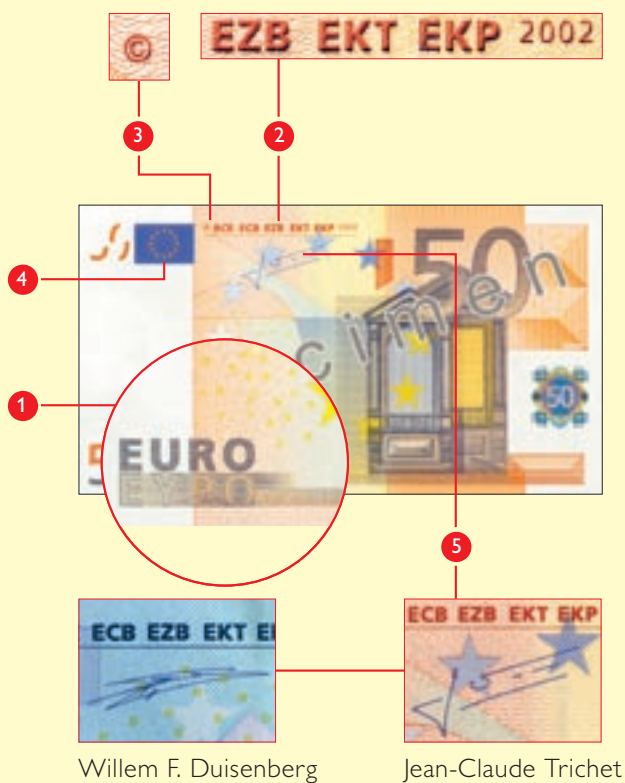
Grafica celor șapte bancnote euro are la bază o temă comună, intitulată „Epocile și stilurile Europei”. Bancnotele și monedele reprezintă mijloace legale de plată pretutindeni în zona euro.

Ferestrele și porțile reprezentate pe aversul bancnotelor simbolizează spiritul de deschidere și cooperare în Europa. Cele douăsprezece stele ale Uniunii Europene reprezintă dinamismul și armonia Europei contemporane.

Pe reversul fiecărei bancnote este redată imaginea unui pod, care ilustrează una dintre cele șapte perioade ale istoriei arhitecturale europene. În sens metaforic, podul reprezintă comunicarea și cooperarea strânsă dintre popoarele Europei, precum și dintre Europa și restul lumii.

DETALII

- 1 Denumirea monedei apare scrisă cu caractere latine (EURO) și grecești (ΕΥΡΩ).
- 2 Inițialele Băncii Centrale Europene, în cele cinci variante lingvistice – BCE, ECB, EZB, EKT, EKP – corespunzătoare celor 11 limbi oficiale ale Uniunii Europene la data introducerii primelor bancnote euro.
- 3 Simbolul © indicând protecția drepturilor de autor.
- 4 Drapelul Uniunii Europene.

- 5 Semnătura președintelui Băncii Centrale Europene. Bancnotele euro poartă semnătura lui Willem F. Duisenberg, primul președinte al Băncii Centrale Europene, sau a lui Jean-Claude Trichet, succesorul acestuia de la data de 1 noiembrie 2003. Bancnotele care poartă oricare dintre cele două semnături sunt valabile.

IDENTIFICAREA BANCNOTELOR AUTENTICE

Cu ajutorul imprimantelor și al copiatoarelor color se pot realiza copii reușite ale tuturor tipurilor de materiale tipărite. Din acest motiv, câteva elemente de siguranță – descrise mai jos – au fost încorporate în bancnote pentru a le proteja împotriva contrafacerii. Aceste elemente permit identificarea cu ușurință a unei bancnote autentice. Este dificilă producerea unei bancnote contrafăcute care să imite toate aceste elemente într-un mod convingător.

Este important de reținut faptul că unele proprietăți ale bancnotelor se pot deteriora în cazul în care acestea nu sunt manipulate corespunzător. De exemplu, dacă bancnota a fost spălată accidental, hârtia acesteia poate deveni fluorescentă sub lumină UV.

Pentru a verifica dacă o bancnotă este autentică, atingeți, priviți și înclinați bancnota.

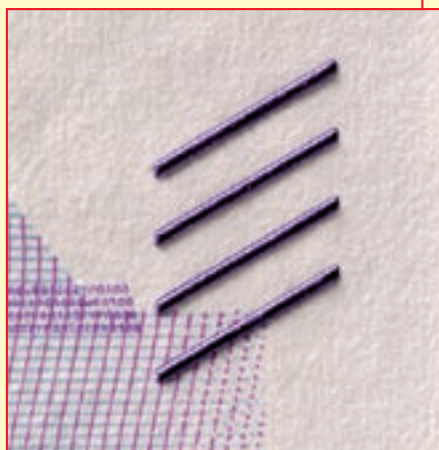
CARACTERISTICI DESTINATE

NEVĂZĂTORILOR ȘI PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE VEDERE

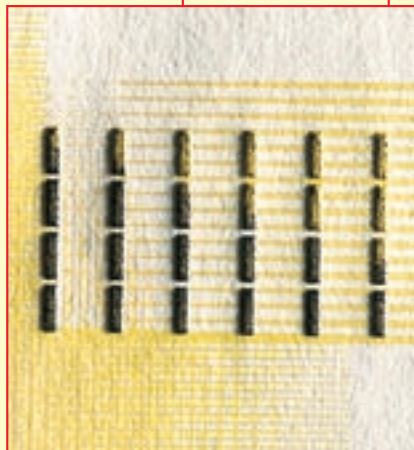
Uniunea Europeană a Nevăzătorilor a fost consultată cu privire la concepția grafică a bancnotelor și, în consecință, patru elemente au fost încorporate în bancnote pentru a ajuta nevăzătorii și persoanele cu deficiențe de vedere să deosebească diferitele cupiuri. Fiecare cupiu:

- are o dimensiune diferită – cu cât valoarea bancnotei este mai mare, cu atât dimensiunea acesteia crește;
- are o culoare dominantă, bancnotele consecutive prezentând culori contrastante (de exemplu, bancnota de 10 EUR este roșie, iar cea de 20 EUR este albastră);
- redă valoarea bancnotei cu caractere aldine de mari dimensiuni;
- prezintă imprimare în relief (denumită și imprimare intaglio), care face ca, la atingere, cerneala să fie mai groasă pe anumite porțiuni.

Bancnotele de 200 EUR și 500 EUR prezintă caracteristici tactile suplimentare de-a lungul marginilor.

Caracteristici tactile pentru bancnota de 500 EUR

Caracteristici tactile pentru bancnota de 200 EUR

Principalele elemente de siguranță

- Imprimarea în relief (denumită și imprimarea intaglio)
- Filigranul
- Firul de siguranță
- Elementul de suprapunere
- Holograma tip bandă sau holograma tip rondelă
- Banda iridescentă și numărul care își schimbă culoarea

Pentru producerea bancnotelor euro se folosește o tehnologie de imprimare elaborată, care include câteva elemente de siguranță ultramoderne ce facilitează diferențierea bancnotelor autentice de cele false. Nu este necesară utilizarea unor echipamente speciale. De fapt, tot ceea ce trebuie să faceți este să atingeți, să priviți și să înclinați bancnota.

ATINGEȚI hârtia foșnitoare și **cu textură** fermă a bancnotei.

Atingeți **imprimarea în relief**: treceți cu degetul peste suprafața bancnotei – sau zgâriați-o ușor cu unghia – și veți simți că cerneala este mai groasă pe anumite porțiuni.

PRIVIȚI bancnota și îndreptați-o spre o sursă de lumină pentru a observa **filigranul, firul de siguranță și elementul de suprapunere**. Toate cele trei elemente sunt vizibile atât de pe aversul, cât și de pe reversul bancnotelor autentice.

ÎNCLINAȚI bancnota pentru a vedea **holograma tip bandă sau holograma tip rondelă, banda iridescentă**

(pe bancnotele de 5 EUR, 10 EUR și 20 EUR) și **numărul care își schimbă culoarea**

(pe bancnotele de 50 EUR, 100 EUR, 200 EUR și 500 EUR).

- Verificați întotdeauna mai multe elemente.
- Dacă aveți dubii, comparați bancnota cu una despre care știți că este autentică.

BANCNOTELE EURO

Principalele elemente de siguranță

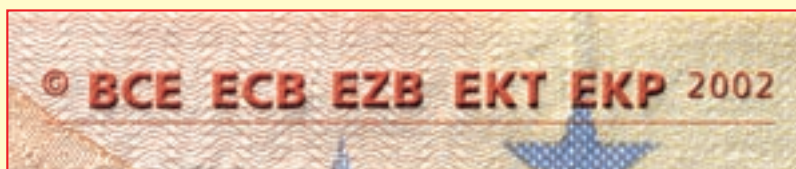
HÂRTIA BANCNOTELOR

Hârtia bancnotelor este fabricată din bumbac pur. La atingere, o bancnotă curată trebuie să foșnească și să aibă o textură fermă (nu trebuie să fie moale sau cu aspect cerat).

IMPRIMAREA ÎN RELIEF

Imprimarea în relief sau intaglio produce un efect tactil care este folosit la realizarea imaginii principale și apare, de asemenea, în alte câteva locuri pe aversul bancnotei.

Bancnotele de 200 EUR și 500 EUR includ caracteristici tactile suplimentare pentru persoanele cu deficiențe de vedere, care sunt poziționate de-a lungul marginilor (a se vedea imaginile de la pagina 6).

FILIGRANUL

Filigranul este produs prin variația de densitate a hârtiei și devine vizibil în momentul în care Țineți bancnota îndreptată spre o sursă de lumină. Tranzițiile sunt line între părțile luminoase și cele întunecate ale imaginii care constituie motivul principal. Dacă așezați bancnota pe o suprafață de culoare închisă, părțile de culoare deschisă devin mai întunecate. Acest efect este foarte ușor de observat la numărul din filigran.

FIRUL DE SIGURANȚĂ

Firul de siguranță este încorporat în bancnotă. Îndreptați bancnota spre o sursă de lumină – firul de siguranță va deveni vizibil sub forma unei dungi de culoare închisă. Cuvântul „EURO” și valoarea nominală se pot vedea inscripționate pe fir cu caractere de mici dimensiuni.

ELEMENTUL DE SUPRAPUNERE

Semnele tipărite în colțul de sus al bancnotei, pe ambele fețe, se combină perfect pentru a forma valoarea nominală. Aceasta devine vizibilă atunci când bancnota este privită spre o sursă de lumină.

FILIGRANUL

FIRUL DE
SIGURANȚĂ

ELEMENTUL
DE
SUPRAPUNERE

BANCNOTELE EURO

Principalele elemente de siguranță

HOLOGRAMA TIP BANDĂ

Înclinați bancnota de 5 EUR, 10 EUR sau 20 EUR – imaginea hologramei va prezenta alternativ valoarea și simbolul „€” pe un fundal colorat în culorile curcubeului. Pe margini apare valoarea nominală înscrisă cu litere de mici dimensiuni.

HOLOGRAMA TIP RONDELĂ

Înclinați bancnota de 50 EUR, 100 EUR sau 500 EUR – imaginea hologramei se va schimba alternativ între valoare și o fereastră sau o poartă. Pe fundal se pot vedea cercuri concentrice colorate în culorile curcubeului, formate din litere de mici dimensiuni, care se mișcă de la centru spre marginile rondelei.

PERFORAȚIILE

Priviți bancnota spre o sursă de lumină. În holograma tip bandă sau tip rondelă se pot observa perforații care formează simbolul „€”, precum și cifre de mici dimensiuni care indică valoarea nominală.

HOLOGRAMA TIP
BANDĂ

HOLOGRAMA TIP
RONDELĂ

BANDA IRIDESCENTĂ

Înclinați o bancnotă de 5 EUR, 10 EUR sau 20 EUR – o bandă iridescentă sau colorată auriu va apărea pe reversul bancnotei, pe care sunt înscrise valoarea nominală și simbolul „€”.

NUMĂRUL CARE ÎȘI SCHIMBĂ CULOAREA

Înclinați o bancnotă de 50 EUR, 100 EUR, 200 EUR sau 500 EUR. Pe reversul acesteia, numărul își va schimba culoarea din violet în verde oliv sau maro.

BANDA IRIDESCENTĂ

NUMĂRUL CARE ÎȘI
SCHIMBĂ CULOAREA

BANCNOTELE EURO

Elemente de siguranță suplimentare

Elementele de siguranță suplimentare pot fi verificate prin utilizarea unor echipamente speciale, de exemplu o lupă sau o lampă cu raze ultraviolete.

- Microtextul
- Proprietăți sub lumină ultravioletă (fibre și cerneală)

MICROTEXTUL

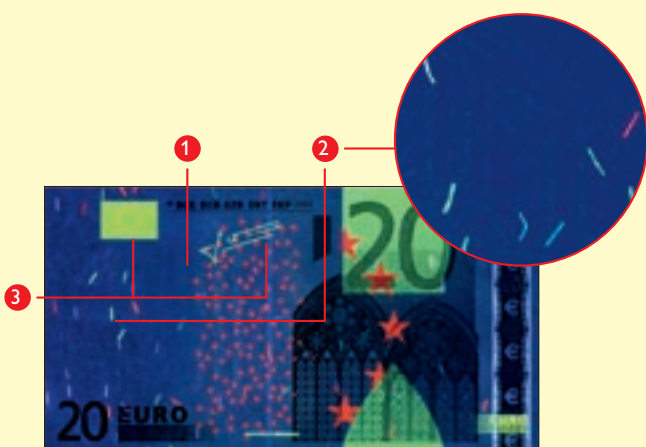
Pe anumite porțiuni ale bancnotelor se poate observa un text de mici dimensiuni. De obicei, tipăritura de 0,8 mm se poate citi cu ochiul liber. Microtextul de 0,2 mm se poate observa însă cu ochiul liber sub forma unei dungi subțiri, dar poate fi citit cu ajutorul unei lupe. Pe o bancnotă autentică se pot distinge clar (și nu estompat) chiar și aceste caractere de mici dimensiuni.

PROPRIETĂȚI ÎN LUMINĂ ULTRAVIOLETĂ (FIBRE ȘI CERNEALĂ)

Sub lumină ultravioletă, verificați următoarele caracteristici:

- 1 hârtia nu strălucește, respectiv nu emite lumină și este „inertă UV”;
- 2 fibrele încorporate în masa hârtiei apar colorate în roșu, albastru și verde;
- 3 pe avers, drapelul Uniunii Europene are culoarea verde, iar stelele sunt portocalii. Semnătura președintelui BCE apare în culoarea verde. Stelele mari și cercurile mici din mijloc strălucesc;
- 4 pe revers, harta, podul și valoarea nominală apar în galben sau verde.

MONEDele EURO

Caracteristici generale și elemente de siguranță

2 EUR

Diametru: 25,75 mm
Greutate: 8,50 g
Formă: rotundă
Culoare: partea exterioară: argintiu
partea interioară: auriu
Compoziție:
partea exterioară: cupru-nichel
partea interioară (trei straturi):
alamă cu nichel, nichel,
alamă cu nichel
Muchie: inscripționată (diferit, în
funcție de fiecare țară), zimțată

1 EUR

Diametru: 23,25 mm
Greutate: 7,50 g
Formă: rotundă
Culoare: partea exterioară: auriu
partea interioară: argintiu
Compoziție:
partea exterioară: alamă cu nichel
partea interioară (trei straturi):
cupru-nichel, nichel, cupru-nichel
Muchie: cu grupe de zimți

50 DE CENȚI

Diametru: 24,25 mm
Greutate: 7,80 g
Formă: rotundă
Culoare: auriu
Compoziție: aur nordic
Muchie: cu creștături fine

5 CENȚI

Diametru: 21,25 mm
Greutate: 3,92 g
Formă: rotundă
Culoare: roșiatic
Compoziție: oțel placat cu cupru
Muchie: netedă

20 DE CENȚI

Diametru: 22,25 mm
Greutate: 5,74 g
Formă: floare spaniolă
Culoare: auriu
Compoziție: aur nordic
Muchie: netedă

2 CENȚI

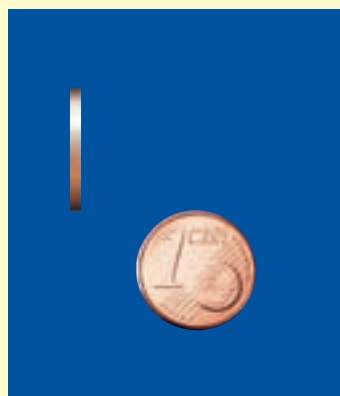
Diametru: 18,75 mm
Greutate: 3,06 g
Formă: rotundă
Culoare: roșiatic
Compoziție: oțel placat cu cupru
Muchie: netedă, cu o canelură

10 CENȚI

Diametru: 19,75 mm
Greutate: 4,10 g
Formă: rotundă
Culoare: auriu
Compoziție: aur nordic
Muchie: cu creștături fine

1 CENT

Diametru: 16,25 mm
Greutate: 2,30 g
Formă: rotundă
Culoare: roșiatic
Compoziție: oțel placat cu cupru
Muchie: netedă

Seria monedelor euro cuprinde opt valori diferite: 1 cent, 2 cenți, 5 cenți, 10 cenți, 20 de cenți și 50 de cenți, 1 EUR și 2 EUR. Toate monedele se diferențiază prin dimensiune, greutate, material, culoare și grosime. Monedele consecutive au muchii diferite. Fiecare monedă poate fi deosebită cu ușurință, chiar și de către persoanele cu deficiențe de vedere.

FEȚELE COMUNE EUROPENE

Pe fețele comune europene ale monedelor sunt redată imagini de dimensiuni reduse ale Europei, precum și cele douăsprezece stele ale Uniunii Europene.

În urma extinderii din anul 2004, imaginile Uniunii Europene înfățișate pe monedele de 10 cenți, 20 de cenți și 50 de cenți, precum și pe cele de 1 EUR și 2 EUR, au fost modificate pentru a reprezenta spațiul geografic al Europei.

De asemenea, monedele care prezintă UE în configurația cu 15 state membre reprezintă încă mijloace legale de plată.

FEȚELE NAȚIONALE

Fiecare țară a utilizat un simbol sau o imagine cu caracter național pentru a crea fața „națională” a monedelor euro. Pentru mai multe informații, puteți consulta website-ul BCE (www.euro.ecb.eu). De asemenea, Principatul Monaco, Republica San Marino și Cetatea Vaticanului emit un număr redus de monede euro, care reprezintă mijloace legale de plată pretutindeni în zona euro, dar este puțin probabil ca acestea să circule pe scară largă, deoarece devin piese de colecție.

În pofida fețelor naționale diferite, toate monedele euro pot fi utilizate pretutindeni în zona euro.

ELEMENTELE DE SIGURANȚĂ

Monedele de 1 EUR și 2 EUR includ diverse elemente de siguranță, de exemplu combinația de culori – argintiu și auriu –, precum și inscripția realizată pe muchia monedei de 2 EUR, care diferă de la o țară la alta. În plus, structura stratificată și proprietățile magnetice unice ale monedelor de 1 EUR și 2 EUR permit o utilizare mai sigură a acestora în distribuitorii automate.

MONEDELE COMEMORATIVE

Fiecare țară din zona euro, inclusiv Principatul Monaco, Republica San Marino și Cetatea Vaticanului, are dreptul să emită o monedă comemorativă de 2 EUR o dată pe an. Aceste monede păstrează aceeași față europeană și aceleași proprietăți ca și moneda obișnuită de 2 EUR, dar prezintă elemente grafice comemorative pe fața națională.

Monedele comemorative sunt considerate mijloace legale de plată pretutindeni în zona euro, ceea ce înseamnă că pot fi utilizate – și trebuie acceptate – la fel ca orice altă monedă euro.

MONEDELE DE COLECȚIE

Monedele de colecție nu sunt destinate circulației, ci constituie mijloace legale de plată numai în țara emitentă. Aceste monede se deosebesc, prin motive și valori nominale, de monedele obișnuite și de cele comemorative, care pot fi utilizate ca mijloc de plată. Monedele de colecție se diferențiază semnificativ de cele cu putere circulatorie prin caracteristici precum culoarea, diametrul sau greutatea.

BANCNOTELE SUSPECTE ȘI DETERIORATE

Măsuri luate de BCE și de băncile centrale naționale

Euro este considerat o monedă stabilă, nu numai în Europa, ci și pe plan internațional, motiv pentru care prezintă un interes nedorit pentru falsificatori. Deși este una dintre cele mai protejate monede din lume grație elementelor de siguranță, un număr redus de falsuri este totuși pus în circulație.

BCE publică semestrial pe website-ul său numărul real de bancnote contrafăcute retrase din circulație. Acestea reprezintă un procentaj extrem de mic din totalul bancnotelor autentice aflate în circulație și nu constituie un motiv de îngrijorare, necesitând doar o atitudine vigilentă.

Bancnotele contrafăcute sunt expediate la Centrul național de analiză al fiecărei țări. În cazul în care este vorba despre un nou tip de bancnotă contrafăcută, aceasta este trimisă Centrului de analiză a contrafacerilor din cadrul BCE în vederea efectuării unor analize tehnice detaliate și a clasificării bancnotelor contrafăcute. Datele statistice și tehnice pertinente sunt păstrate într-o bază de date centrală, gestionată de BCE. Bancnotele contrafăcute deja cunoscute sunt păstrate la nivel național, împreună cu datele statistice relevante, care sunt introduse în baza de date centrală.

BCE a creat un website cu acces restricționat pentru a oferi sprijin în autentificarea bancnotelor suspecte. Website-ul „Euro Check Web Site” este destinat organelor de poliție, instituțiilor financiare și agenților profesioniști care operează cu numerar. Pentru mai multe informații, consultați website-ul <https://ecws.ecb.europa.eu>.

Aceeași abordare se aplică și în cazul monedelor contrafăcute. Statele membre au înființat în Franța un centru european de analiză a monedelor euro. Datele statistice și tehnice privind monedele contrafăcute sunt păstrate în aceeași bază de date centrală ca și datele referitoare la bancnotele contrafăcute. Informațiile cu privire la baza de date sunt puse și la dispoziția organelor de poliție implicate în combaterea contrafacerii.

Pentru mai multe informații privind regulile și procedurile aplicabile, adresați-vă băncii centrale naționale din țara dumneavoastră. Datele de contact sunt disponibile la paginile 22 și 23 din prezentul ghid.

Repunerea în circulație a bancnotelor de către agenții profesioniști care operează cu numerar

Toate organizațiile care operează cu numerar prin natura domeniului lor de activitate, precum băncile, societățile care transportă numerar și casele de schimb valutar, sunt obligate prin lege* să retragă din circulație toate monedele și bancnotele euro primite, despre care știu sau au motive să creadă că sunt false. Acestea trebuie predate autorităților naționale competente, în caz contrar organizațiile respective fiind pasibile de amendă.

Potrivit Cadrului de reciclare a bancnotelor**, societățile pot repune în circulație bancnotele euro numai în cazul în care bancnotele au fost verificate în conformitate cu standardele europene. Aceste verificări joacă un rol important în eliminarea bancnotelor contrafăcute, suspecte și uzate sau murdare, care sunt necorespunzătoare pentru punerea în circulație, și permit retragerea promptă a acestora, precum și asigurarea unei calități superioare a bancnotelor aflate în circulație. În cazul în care, în mod excepțional, organizațiile nu verifică bancnotele prin utilizarea aparatelor de procesare a bancnotelor, acestea trebuie să controleze manual autenticitatea și calitatea bancnotelor înainte de a le repune în circulație la ghișee.

Mai jos sunt indicate câteva exemple de bancnote care nu mai pot fi repuse în circulație și care trebuie trimise băncilor centrale naționale.

.....
Bancnotă murdară

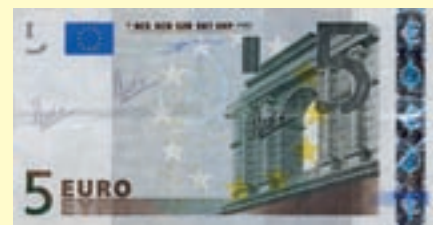
Întreaga suprafață a bancnotei este murdară

.....
Bancnotă pătată

Pata acoperă o porțiune de cel puțin 3 mm²

.....
Bancnotă pătată cu inscripții

De exemplu, bancnota este marcată cu cifre sau litere

.....
Bancnotă decolorată

Absența cernelii este vizibilă parțial sau pe întreaga bancnotă, de exemplu o bancnotă spălată

.....
Bancnotă deteriorată

Bancnota prezintă cel puțin un defect fizic, precum marginea ruptă, orificii sau porțiuni lipsă sau un element de siguranță grav deteriorat

.....
Bancnotă recondiționată

Părți ale aceleiași bancnote sunt îmbinate cu bandă adezivă sau lipici

* În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 al Consiliului din 28 iunie 2001 de definire a măsurilor necesare protecției monedei euro împotriva falsificării.

** Pentru mai multe informații privind Cadrul de reciclare a bancnotelor, care reglementează repunerea în circulație a bancnotelor, puteți consulta secțiunea „The Euro” de pe website-ul www.euro.ecb.eu.

BANCNOTE SUSPECTE ȘI DETERIORATE

Cum acționați în cazul în care intrați în posesia unei bancnote suspecte?

Este de preferat să vă întrebați în prealabil superiorul în legătură cu politica companiei privind bancnotele suspecte și modul de abordare în astfel de situații. Ce ar trebui să faceți totuși dacă intrați în posesia unei bancnote a cărei hârtie are caracteristici tactile diferite sau ale cărei elemente grafice par neobișnuite? Câteva sfaturi:

- **evitați discuțiile în contradictoriu cu clientul;**
- **spuneți-i că trebuie să discutați cu superiorul dumneavoastră sau cu responsabilul cu securitatea, dar asigurați-vă că respectivul client vede în permanență bancnota, pentru a evita orice reclamații;**
- **solicitați superiorului sau responsabilului cu securitatea să discute cu clientul;**
- **rețineți aspectul fizic al clientului;**
- **dacă este posibil, nu înapoiți bancnota clientului;**
- **dacă acesta pleacă cu mașina, notați numărul de înmatriculare al acesteia;**
- **contactați poliția;**
- **predați imediat bancnota suspectă superiorului sau responsabilului cu securitatea pentru a fi înmănată poliției;**
- **evitați actele eroice – asigurați-vă că sunteți permanent în siguranță.**

Dacă bănuieți totuși că bancnota este falsă, nu finalizați tranzacția cu clientul, ci încercați să păstrați bancnota, oferindu-i clientului o chitanță în schimbul acesteia.

Având în vedere că bancnotele contrafăcute nu au valoare, este important să fiți vigilenți.

Punerea în circulație a unei bancnote despre care știți sau bănuieți că este falsă constituie o infracțiune.

Ce faceți cu bancnotele deteriorate sau uzate?*

Băncile centrale naționale din zona euro și multe bănci comerciale schimbă bancnotele euro deteriorate sau uzate, dacă solicitantul:

- prezintă mai mult de 50% din bancnotă și dacă
- prezintă 50% sau o porțiune mai mică din bancnotă, cu condiția ca acesta să poată dovedi că porțiunile lipsă au fost distruse.

În vederea schimbării unei bancnote deteriorate sau uzate, solicitantul trebuie să prezinte:

- o dovadă a identității sale (în cazul în care există dubii cu privire la dreptul legitim al acestuia asupra bancnotelor sau cu privire la autenticitatea bancnotelor);
- o declarație scrisă, explicând cauza deteriorării bancnotei și locul unde se află porțiunile lipsă ale acesteia;
- o declarație scrisă, explicând tipul de pete, contaminare sau impregnare, în cazul în care solicitantul prezintă bancnote pătate cu cerneală, contaminate sau impregnate.

O societate care transportă numerar sau o bancă trebuie, de asemenea, să furnizeze:

- o declarație scrisă privind cauza și natura neutralizării în cazul în care bancnotele prezentate au fost colorate (de exemplu, cu un colorant roșu) în urma activării dispozitivelor antifurt.

Pentru mai multe informații privind regulile și procedurile aplicabile, adresați-vă băncii centrale naționale din țara dumneavoastră. Datele de contact sunt disponibile la paginile 22 și 23 din prezentul ghid.

* În conformitate cu Decizia BCE/2003/4 din 20 martie 2003 privind valorile nominale, specificațiile, reproducerea, schimbul și retragerea bancnotelor euro.

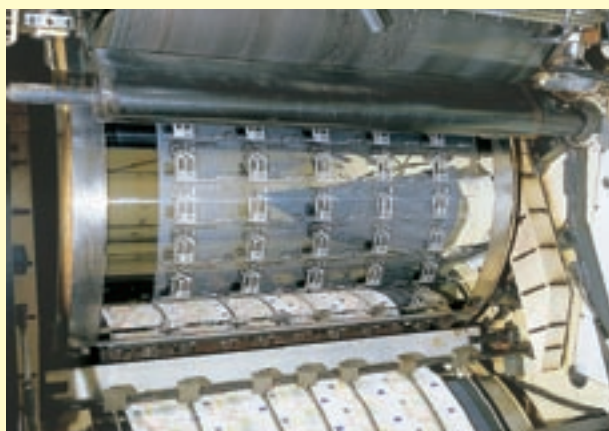
TIPĂRIREA BANCNOTELOR

Pentru tipărirea bancnotelor sunt utilizate două tipuri de echipamente: mașini de tipărit alimentate cu coli de hârtie și mașini de tipărit alimentate cu hârtie în sul. Majoritatea imprimăriilor care tipăresc bancnotele euro utilizează mașinile alimentate cu coli de hârtie. Acestea sunt alcătuite din aparate separate (a se vedea mai jos), spre deosebire de mașinile de tipărit alimentate cu hârtie în sul, care funcționează cu role continue, diferitele procese de imprimare fiind realizate printr-o singură operațiune.

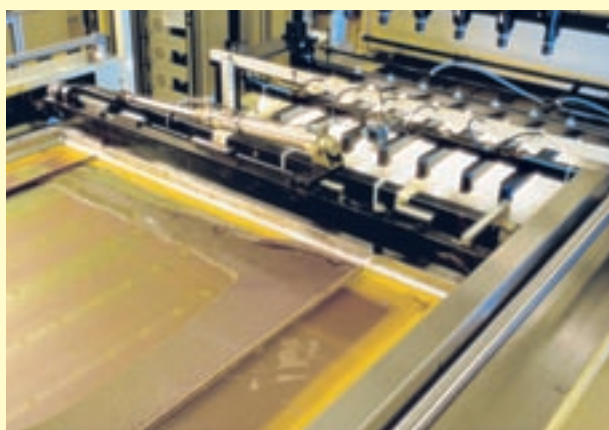
IMPRIMAREA OFSET

Acest proces presupune tipărirea simultană a elementelor grafice reproduse prin tehnica ofset pe aversul și reversul bancnotelor. Plăcile de imprimare transferă cerneala pe hârtie cu ajutorul unui cilindru intermediar. Imprimarea ofset necesită un număr de plăci separate, în culori diferite, suprapuse și cu reperaj precis, pentru a produce imagini clar definite și de calitate superioară. Imaginile de fundal de pe avers, precum și toate imaginile de pe reversul bancnotelor, sunt tipărite cu ajutorul tehnicii ofset.

IMPRIMAREA INTAGLIO

În cazul imprimării intaglio, cerneala este transferată în șanțurile gravate pe placa de imprimare. Când placa vine în contact cu hârtia, cerneala este aplicată prin presiune pe hârtie pentru a produce imprimarea în relief. Elementele tipărite cu ajutorul tehnicii intaglio se regăsesc numai pe aversul bancnotelor. Imprimarea în relief poate fi observată numai pe avers, de exemplu în motivul ferestrelor sau al porților.

IMPRIMAREA SERIGRAFICĂ

În cazul mașinilor de imprimare serigrafică, cerneala este transferată prin orificiile unui șablon. Aceeași metodă este utilizată pentru tipărirea benzii iridescente și a numărului care își schimbă culoarea.

APLICAREA FOLIEI

Holograma tip bandă sau holograma tip rondelă este presată la cald pe hârtia bancnotei.

IMPRIMARE TIPOGRAFICĂ (*letterpress*)

Numerele de serie ale bancnotelor sunt tipărite cu ajutorul dispozitivelor de numerotare.

CONTROLUL CALITĂȚII

În cadrul oricărui proces de producție industrială, pot apărea defecte ocazionale. Înainte de a fi împachetate, bancnotele sunt examinate în vederea detectării defectelor. Pe lângă verificările manuale și vizuale, multe imprimerii utilizează sisteme automate pentru controlul individual al tuturor bancnotelor.

European Central Bank

Kaiserstraße 29
60311 Frankfurt
Germany
Tel.: +49 69 1344 0
Fax: +49 69 1344 6000
info@ecb.europa.eu
www.euro.ecb.eu

Danmarks

Nationalbank

Havnegade 5
1093 København K
Danmark
Tlf.: +45 33 63 70 00
Fax: +45 33 63 71 03
info@nationalbanken.dk
www.nationalbanken.dk

Banco de España

Departamento de Emisión y Caja
Centro Nacional de Análisis
Alcalá 48, 28014 Madrid
España
Tel.: +34 91 338 6332/6319
Fax: +34 91 338 6887
emisionycaja@bde.es
www.bde.es

Deutsche Bundesbank

Falschgeldstelle
Hegelstraße 65
55122 Mainz
Deutschland
Tel.: +49 6131 377 4488
Fax: +49 6131 377 4499
nccde@bundesbank.de
www.bundesbank.de

Banque de France

31, rue Croix des Petits Champs
75001 Paris
France
Tél.: +33 1 42 92 42 92
Fax: +33 1 42 92 45 52
euro-formation@banque-france.fr
www.banque-france.fr

Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique

Berlaimontlaan/Boulevard de
Berlaimont 14
1000 Brussel/Bruxelles
België/Belgique
Tel./Tél.: +32 2 221 45 45
Fax: +32 2 221 30 91
cashdepartment@nbb.be
www.nbb.be

Eesti Pank

Estonia pst 13
15095 Tallinn
Eesti
Tel.: +372 66 80 719
Fax: +372 66 80 954
info@eestipank.ee
www.eestipank.info

Banca d'Italia

via Nazionale, 91
00184 Roma
Italia
Tel. +39 06 4792 3782
Fax +39 06 4792 3896
nccit@bancaditalia.it
www.bancaditalia.it

Българска народна банка

Пл. „Княз Александър I“ № 1
1000 София
България
Тел.: +359 2 91459
Факс: +359 2 9802425
press_office@bnbank.org
www.bnb.bg

Central Bank & Financial Services Authority of Ireland

PO Box No 61, Sandyford
Dublin 16
Ireland
Tel.: +353 1 2198818
Fax: +353 1 2956536
nccie@centralbank.ie
www.centralbank.ie

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου Central Bank of Cyprus

80 Kennedy Avenue
1076 Nicosia
Cyprus
Tel.: +357 22 71 41 00
Fax: +357 22 37 81 53
cbcinfo@centralbank.gov.cy
www.centralbank.gov.cy

Česká národní banka

Na Příkopě 28
115 03 Praha 1
Česká republika
Tel.: +420 800 160 170,
+420 224 413 585
Fax: +420 224 412 179
info@cnb.cz
www.cnb.cz

Τράπεζα της Ελλάδος Bank of Greece

Cash Department
341, Messogion Avenue
152 31 Halandri
Greece
Tel.: +30 210 670 9510
Fax: +30 210 670 9195
Dep.cash@bankofgreece.gr
www.bankofgreece.gr

Latvijas Banka

K. Valdemāra ielā 2a
Rīgā, LV-1050
Latvijā
Tāl.: +371 670 22 300
Fakss: +371 670 22 420
info@bank.lv
www.bank.lv

Lietuvos bankas

Gedimino pr. 6
01103 Vilnius
Lietuva
Tel. +370 5 268 00 29
Faks. +370 5 268 81 24
info@lb.lt
www.lb.lt

Banque centrale du Luxembourg

2, boulevard Royal
2983 Luxembourg
Luxembourg
Tél.: +352 4774 1
Fax: +352 4774 4910
info@bcl.lu
www.bcl.lu

Magyar Nemzeti Bank

1850 Budapest
Szabadság tér 8-9.
Magyarország
Tel.: +36 1 428 2600
Fax: +36 1 428 2569
info@mnbb.hu
www.mnbb.hu

Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta

Pjazza Kastilja, Valletta
VLT 1060
Malta
Tel.: +356 2550 0000
Fax: +356 2550 2500
CSU@centralbankmalta.com
www.centralbankmalta.com

De Nederlandsche Bank

Westeinde 1
Postbus 98
1000 AB Amsterdam
Nederland
Tel.: 0800-020 10 68
(gratis)
Fax: +31 20 524 2500
info@dnb.nl
www.dnb.nl

Oesterreichische Nationalbank

Otto-Wagner-Platz 3
1090 Wien
Österreich
Tel.: +43 1 404 20 6666
Fax: +43 1 404 20 6698
bargeld@oenb.at
www.oenb.at

Narodowy Bank Polski

ul. Świętokrzyska 11/21
00-919 Warszawa
Polska
Tel.: +48 22 653 10 00
Fax: +48 22 620 85 18
nbp@nbp.pl
www.nbp.pl

Banco de Portugal

Departamento de Emissão
e Tesouraria, Complexo do
Carregado, Apartado 81
2584-908 Carregado
Portugal
Tel.: +351 263 856 514
Fax: +351 263 858 461
cncontrafaccoes@bportugal.pt
www.bportugal.pt

Banca Națională a României

Strada Lipscani, nr. 25, sector 3
București, cod 030031
România
Tel.: +40 21 307 01 51
Fax: +40 21 312 35 66
info@bnro.ro
www.bnro.ro

Banka Slovenije

Slovenska cesta 35
1000 Ljubljana
Slovenija
Tel.: +386 1 471 91 00
Faks: +386 1 471 97 28
ncc-si@bsi.si
www.bsi.si

Národná banka Slovenska

Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava
Slovensko
Tel.: +421 2 5787 2713
Fax: +421 2 5787 1170
webmaster@nbs.sk
www.nbs.sk

Suomen Pankki – Finlands Bank

Snellmaninaukio/Snellmansplatsen
00170 Helsinki/Helsingfors
Suomi/Finland
Puh/Tel.: +358 10 8311
Faksi/Fax: +358 9 658424
info@bof.fi
www.suomenpankki.fi
www.finlandsbank.fi

Sveriges Riksbank

103 37 Stockholm
Sverige
Tel.: +46 8 787 0000
Fax: +46 8 21 0531
info@riksbank.se
www.riksbank.se

Bank of England

Threadneedle Street
London EC2R 8AH
United Kingdom
Tel.: +44 20 7601 4878
Fax: +44 20 7601 5460
enquiries@bankofengland.co.uk
www.bankofengland.co.uk

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА
BANCO CENTRAL EUROPEO
EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA
DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK
EUROPÄISCHE ZENTRALBANK
ЕУРООПА КЕСКPANK
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
EUROPEAN CENTRAL BANK

BANQUE CENTRALE EUROPÉENNE
BANC CEANNAIS EORPACH
BANCA CENTRALE EUROPEA
EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA
EUROPOS CENTRINIS BANKAS
EURÓPAI KÖZPONTI BANK
BANK ĆENTRALI EWROPEW

EUROPESE CENTRALE BANK
EUROPEJSKI BANK CENTRALNY
BANCO CENTRAL EUROPEU
BANCA CENTRĂLĂ EUROPEANĂ
EURÓPSKA CENTRÁLNĀ BANKA
EVROPSKA CENTRALNA BANKA
EUROOPAN KESKUSPANKKI
EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROSYSTEM